

UiO : **Institutt for informatikk**

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

**INF1400**

**Maskinarkitektur**



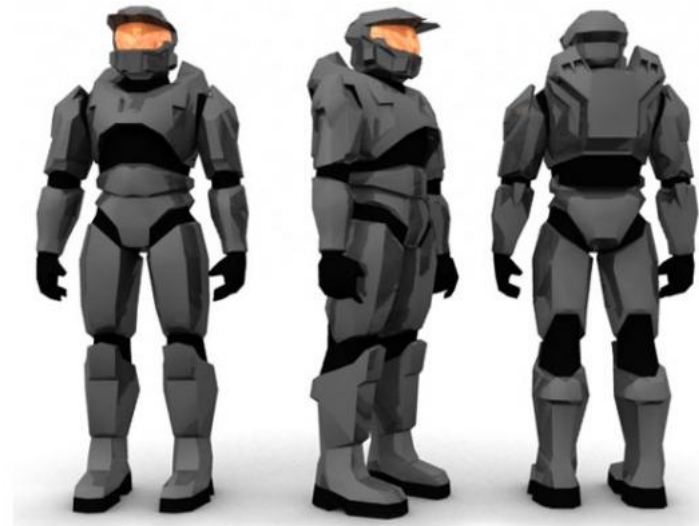
# Hovedpunkter

- Veien fra tastatur til bit
- Datamaskinarkitekturer
  - Datapath
  - Pipelining
- Parallell og multikjerner CPU
- Minne og Cache

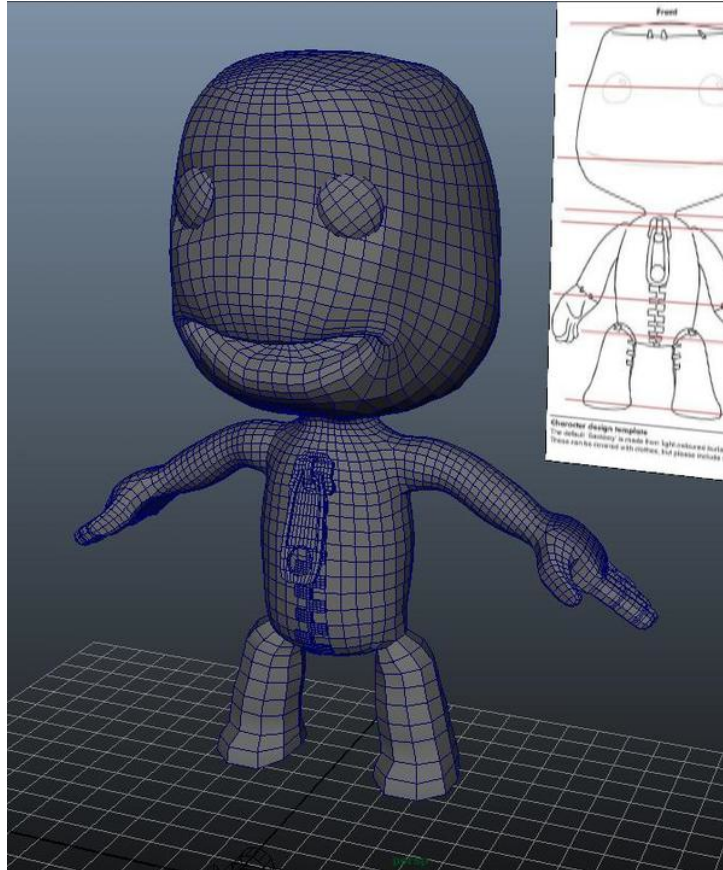
## Veien fra tastatur til en bit:



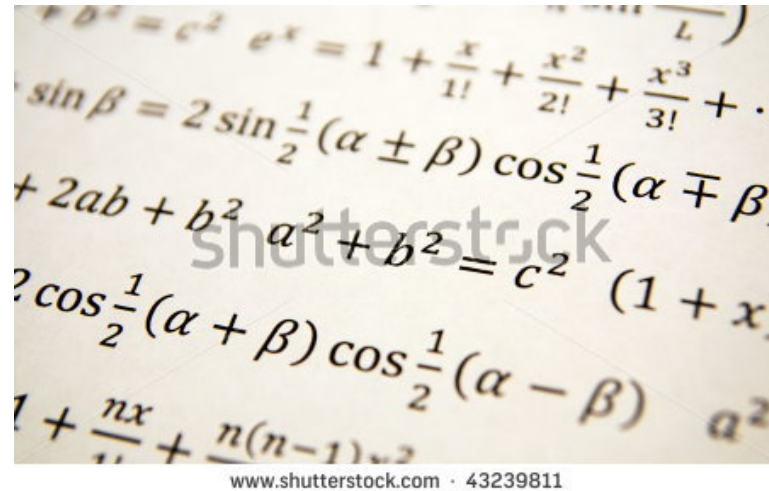
Bevegbar karakter i 3D



Karakteren tegnet i 3D program

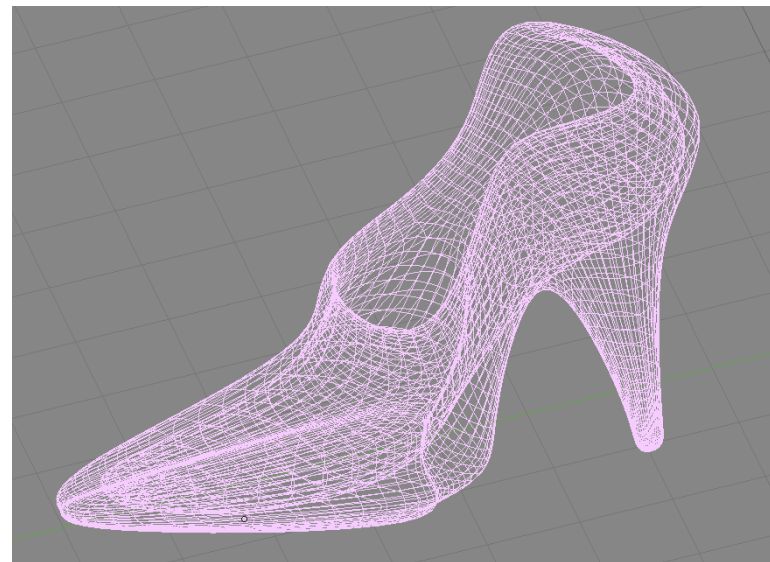
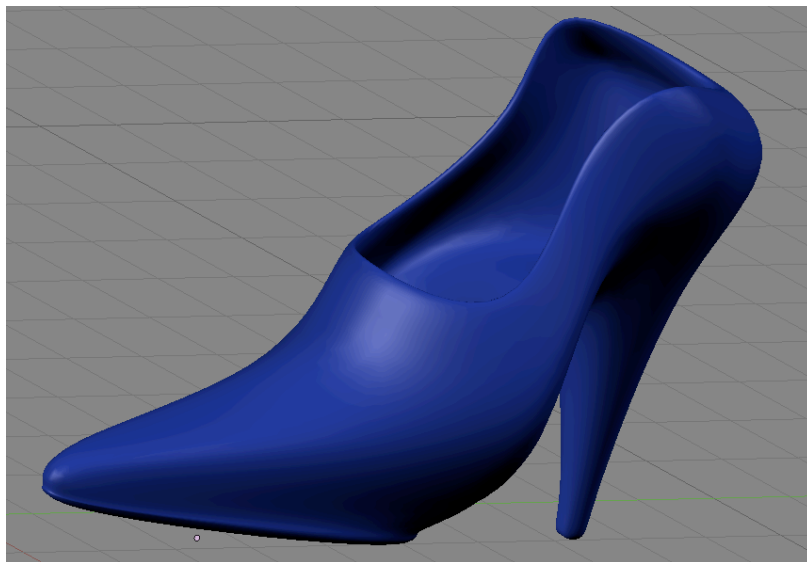


Karakteren består av  
MANGE polygoner



Bakenfor alle disse  
polygonene ligger det mye  
matematikk





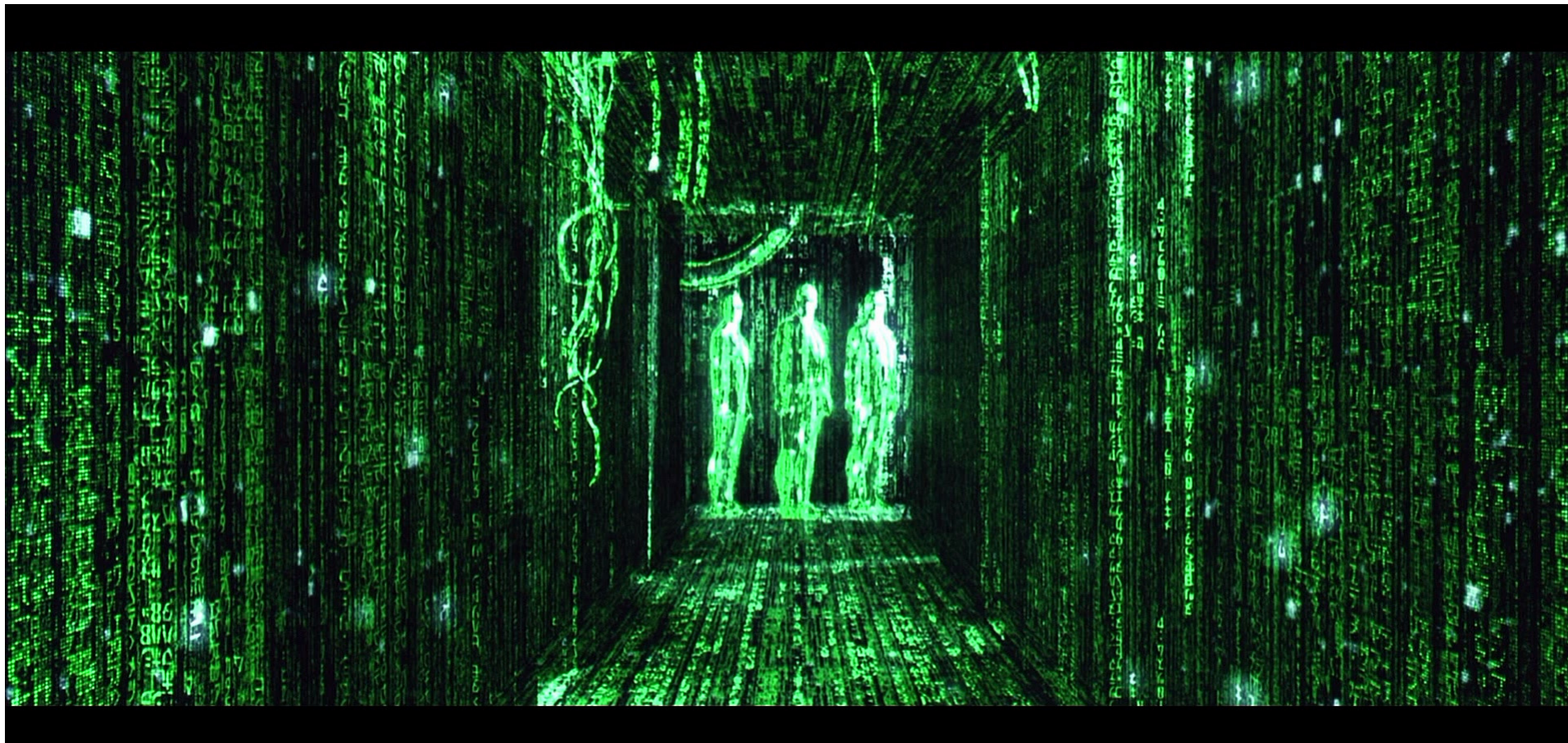
```
181 public void actionPerformed(ActionEvent e)
182 {
183     if (e.getSource() == forwardJButton)
184     {
185         Transform3D temp = new Transform3D();
186         viewObjectFromGroup.getTransform(temp);
187         Transform3D tempDelta = new Transform3D();
188         tempDelta.setTranslation(new Vector3f(0.0f, 0.0f, -1.0f));
189         temp.mul(tempDelta);
190         System.out.println(temp);
191         float matrix[] = new float[16]; //declare array of 16 floats for matrix
192         temp.get(matrix);
193         if (matrix[11] <= 1.0)//object front face z = 1
194         {
195             System.out.println("Don't multiply Transform3D at: "+matrix[11]);
196         }
197         else //setTransform
198         {
199             viewObjectFromGroup.setTransform(temp);
200         }
201     }
```

All matematikk og grafikk blir kodet i et programmeringsspråk (eks. JAVA). Typisk ligger en 3D spill på over 1 million linjer med kode

```
push    ebp
mov     ebp, esp
movzx   ecx, [ebp+arg_0]
pop     ebp
movzx   dx, cl
lea     eax, [edx+edx]
add     eax, edx
shl     eax, 2
add     eax, edx
shr     eax, 8
sub     cl, al
shr     cl, 1
add     al, cl
shr     al, 5
movzx   eax, al
retn
```

All kode blir kompilert til assembler (maskin nært programmeringsspråk). Det er også mulig å programmere rett på assembler, men ikke så enkelt og trivielt som høyere nivå programspråk.



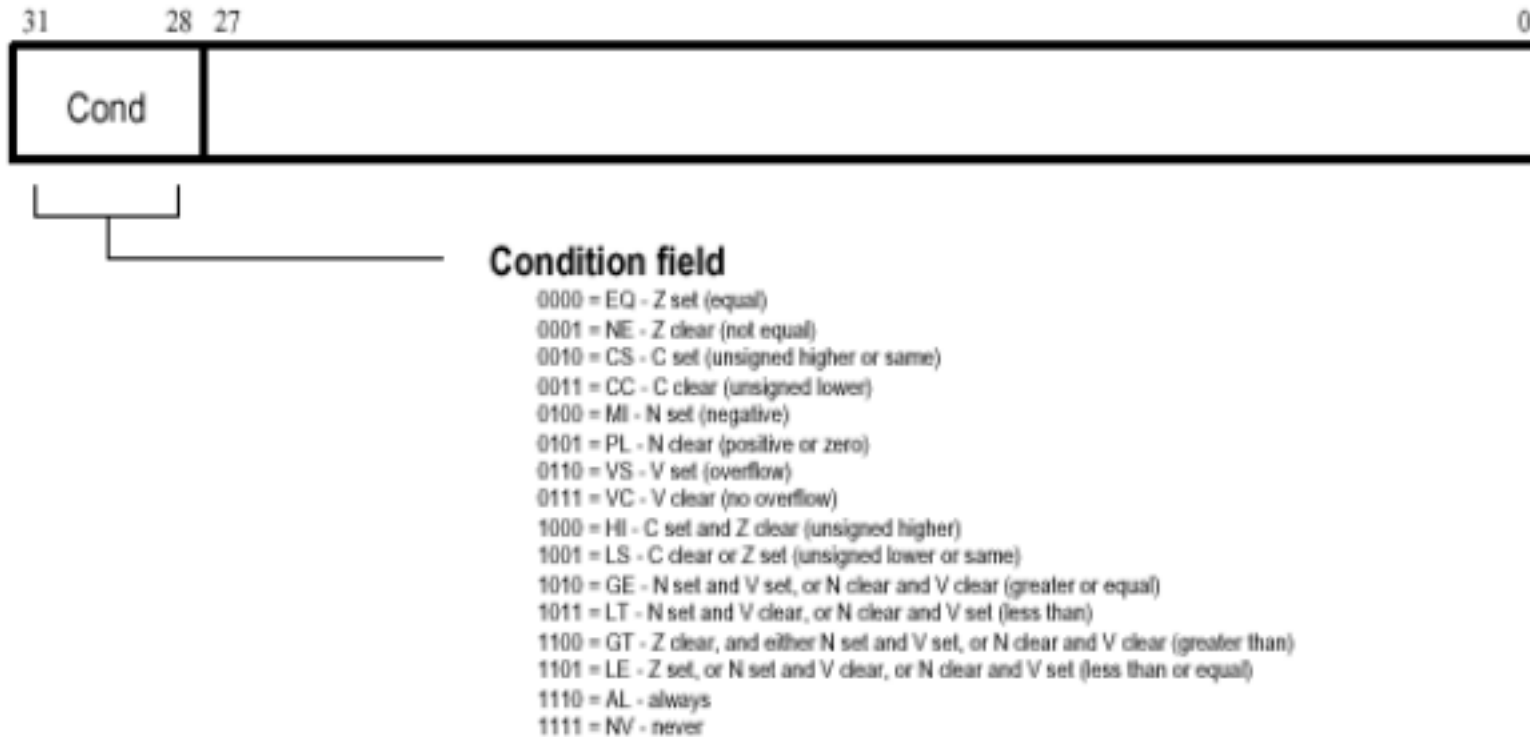


Maskinkode ?

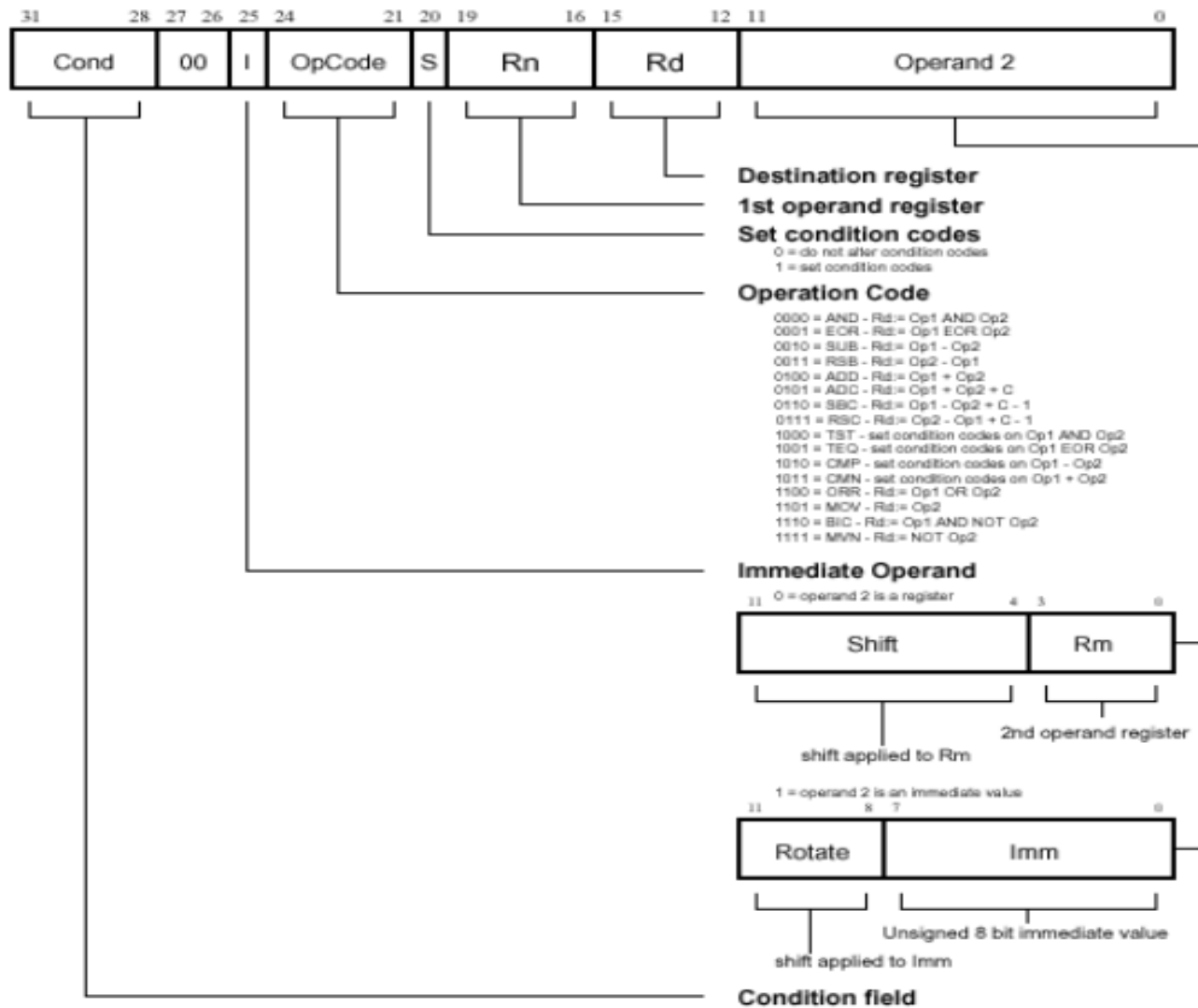


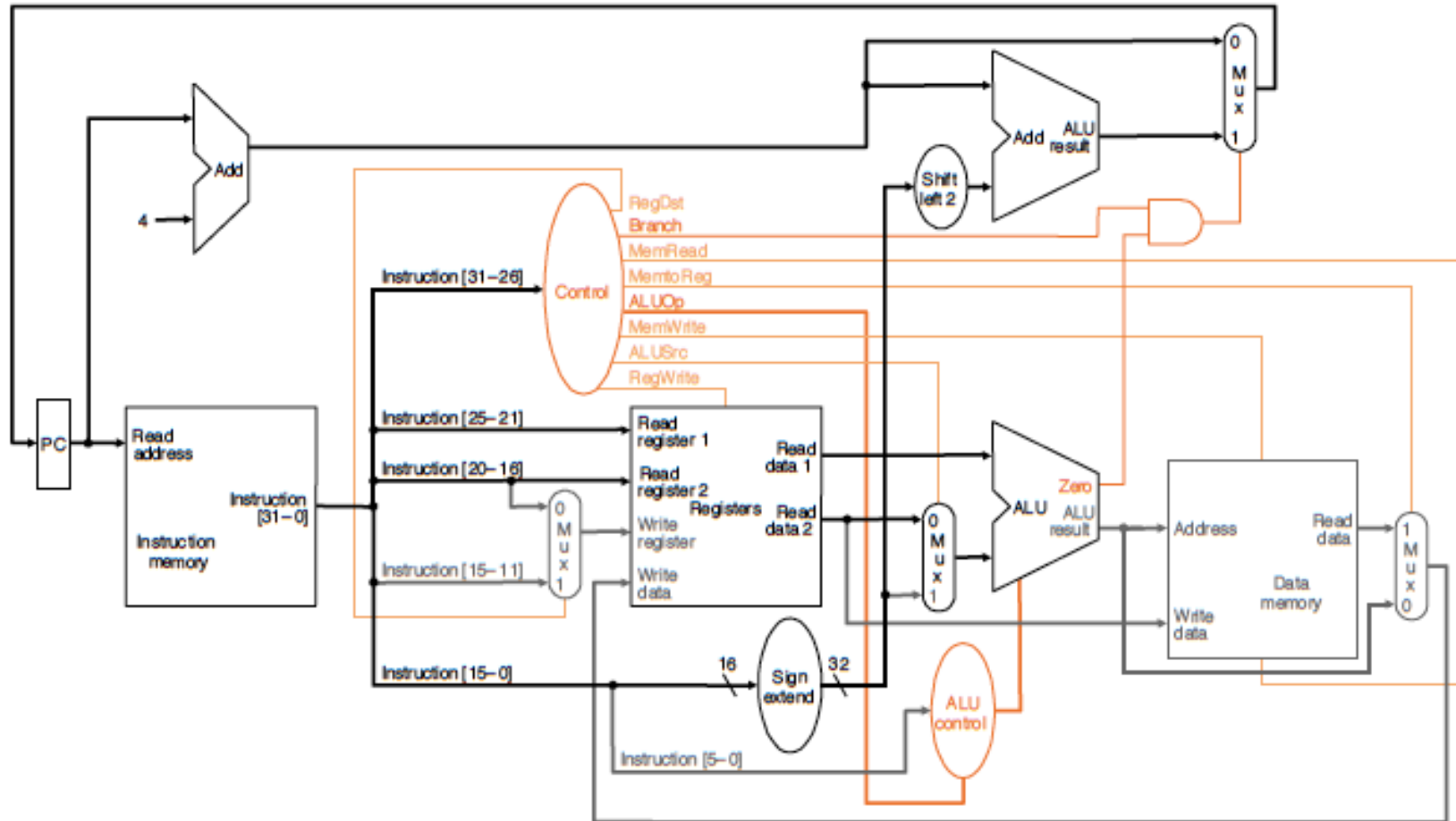
All assembly kode blir så kodet om til maskinkode. Dette er den koden maskinen forstår og utfører sekvensielt.



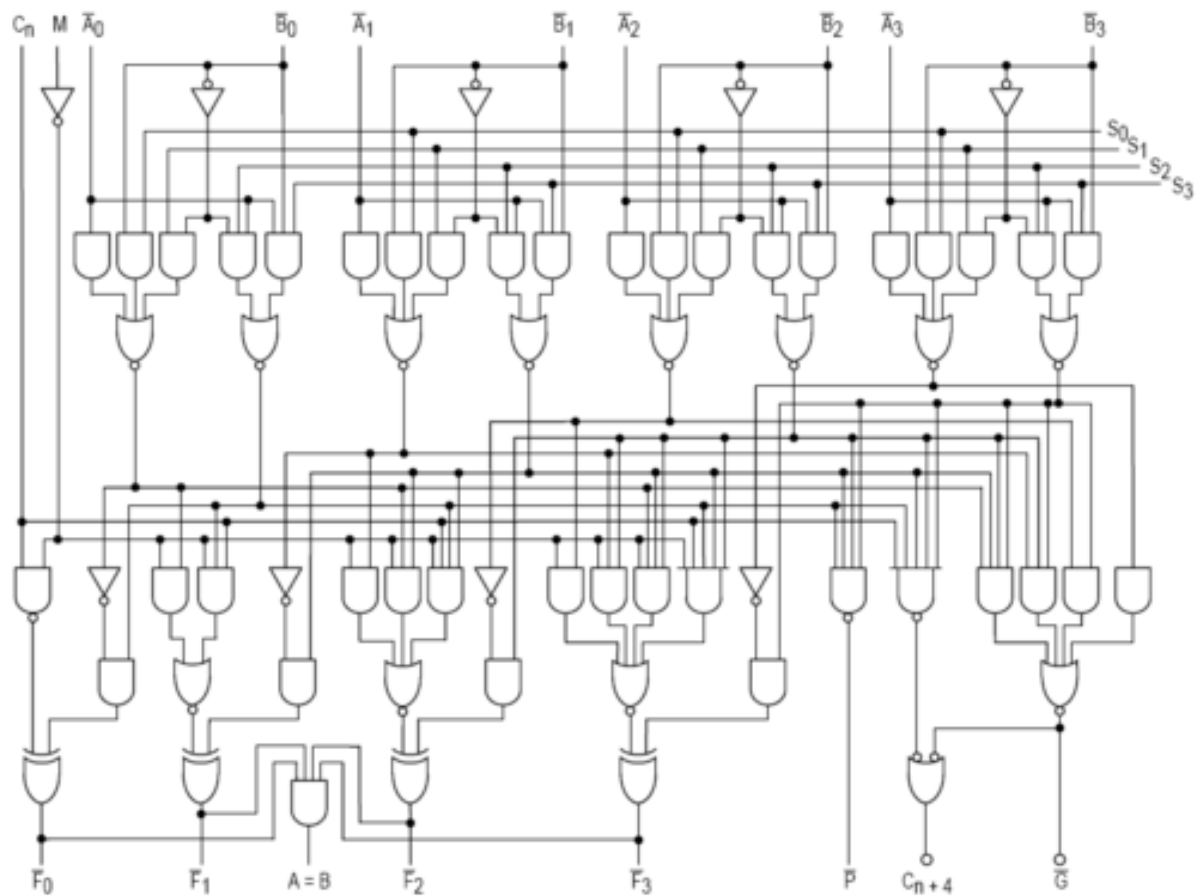


## Instruksjonsbit for en 32-bits arkitektur

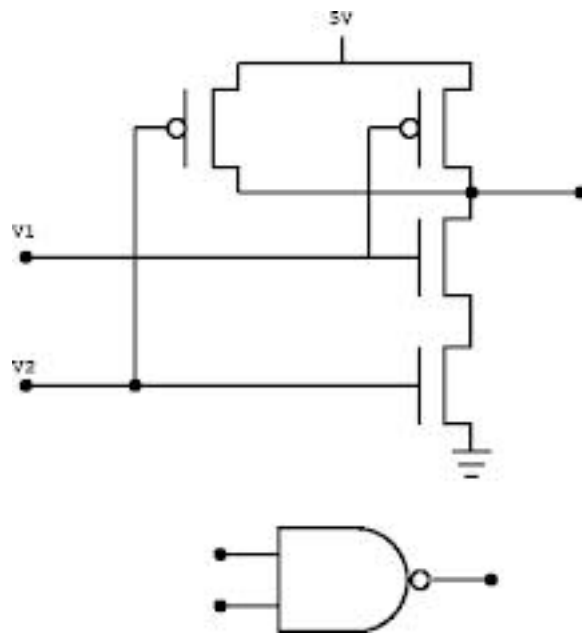




Et eksempel for en 32-bits datapath

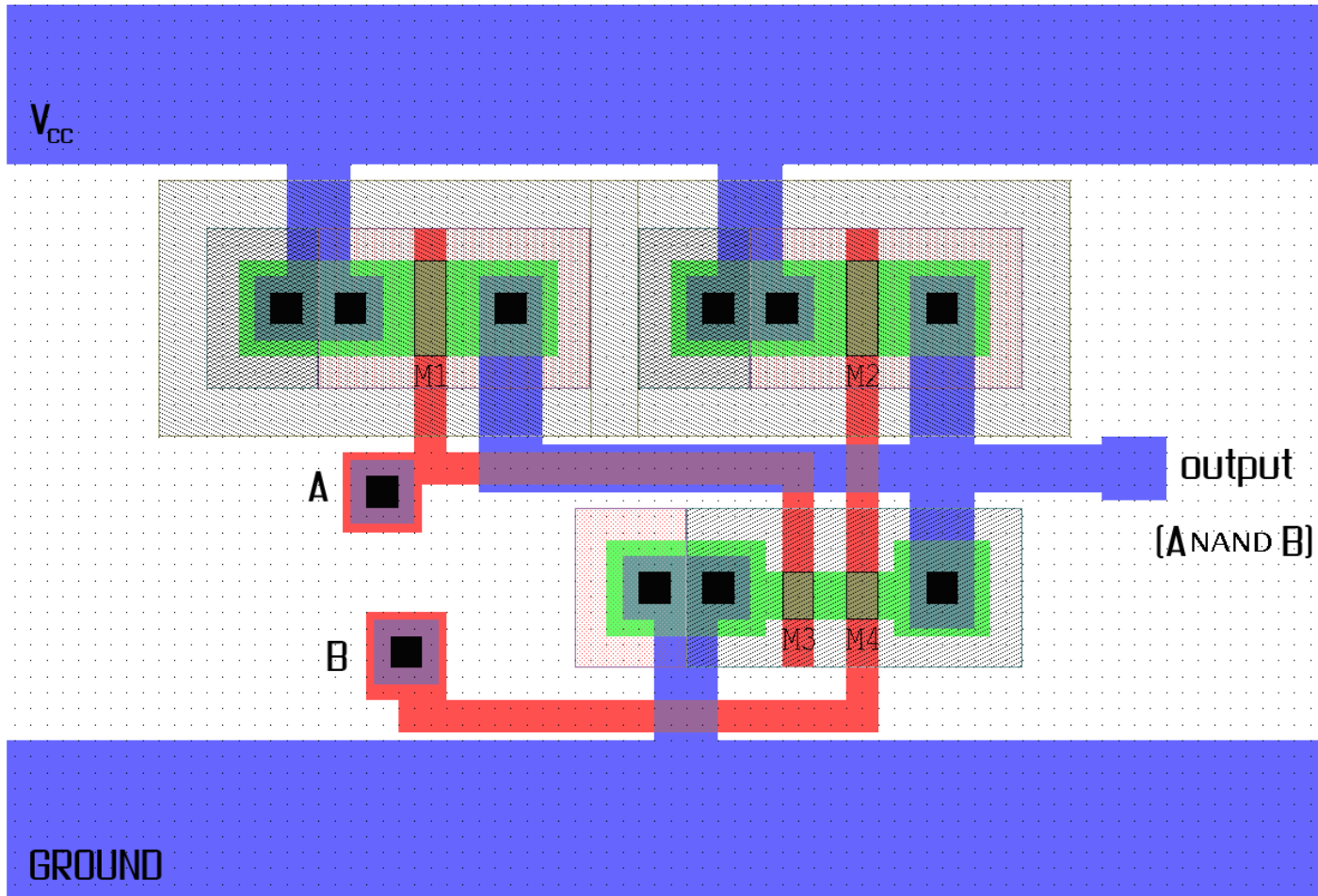


Et eksempel på en ALU

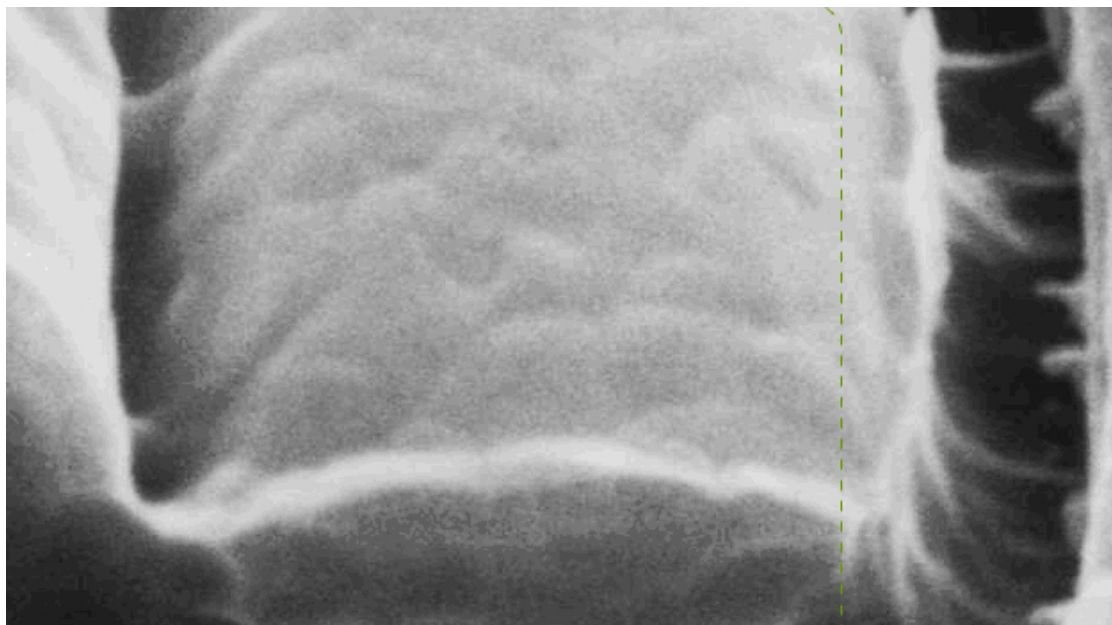
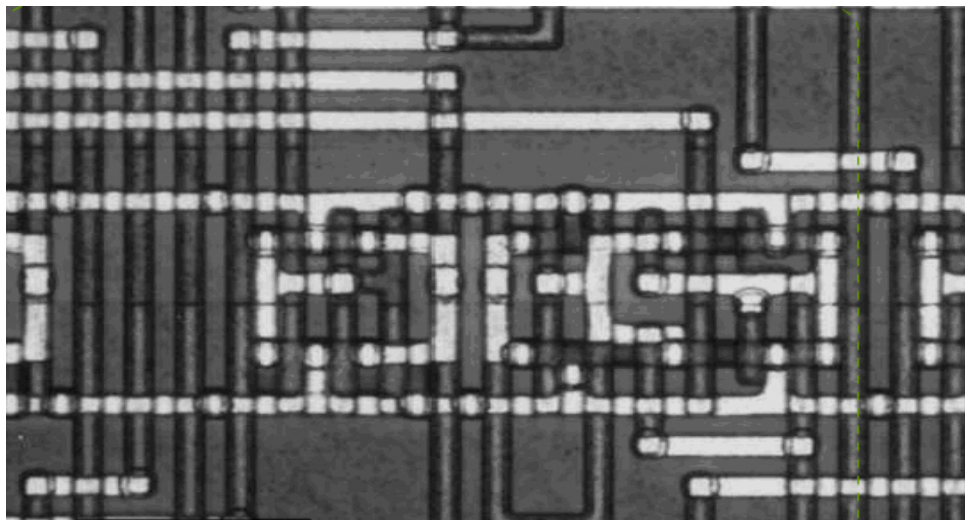


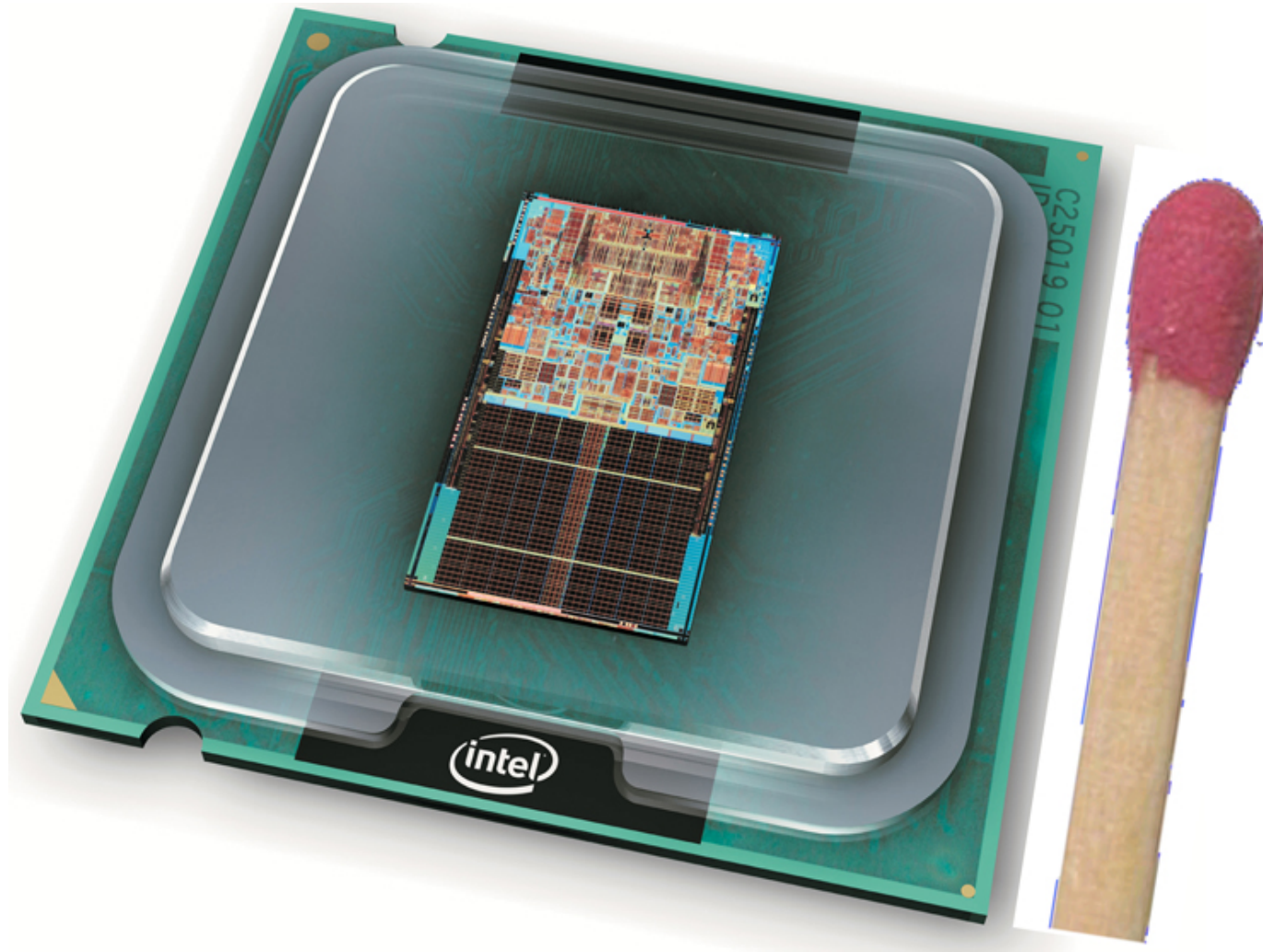
Nand-gate på transistor nivå





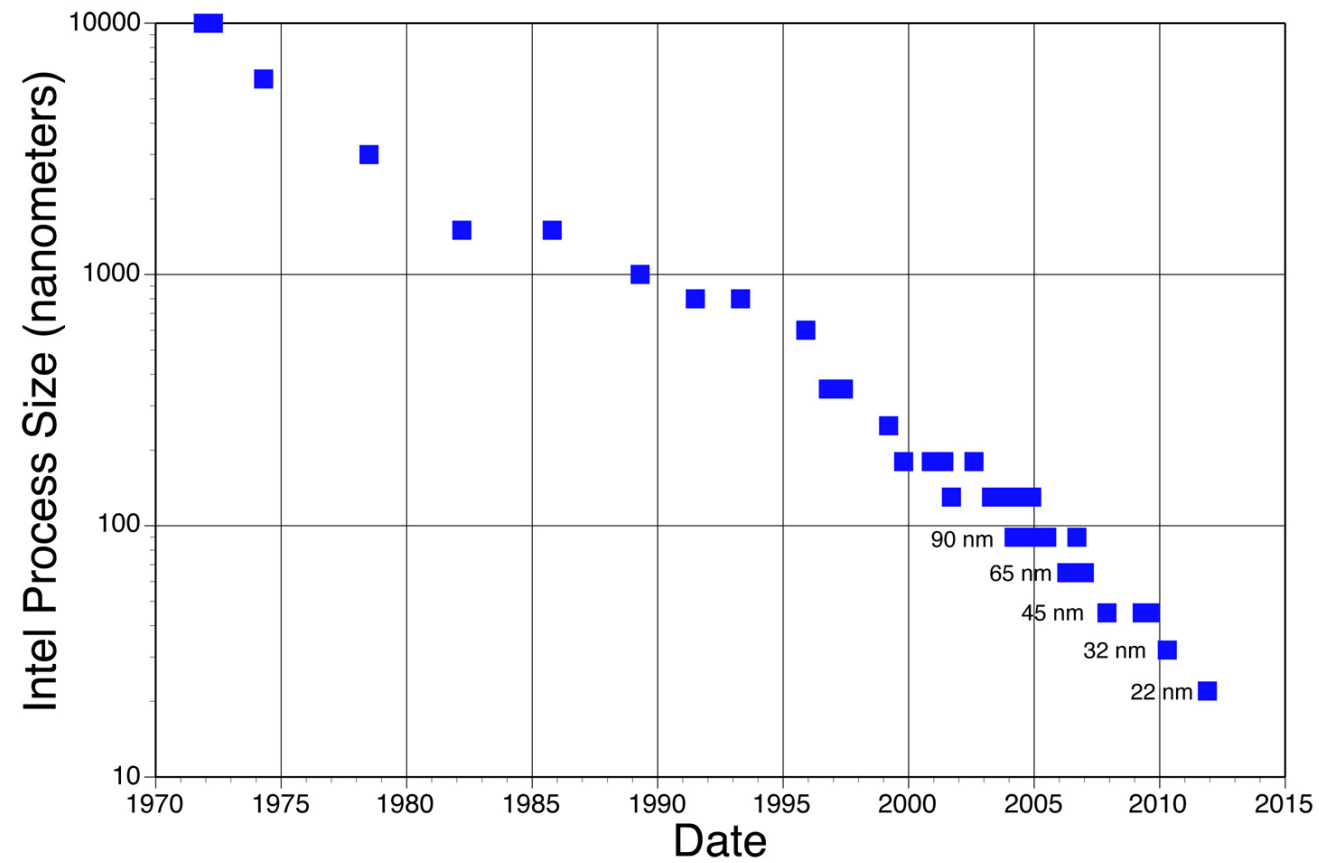
Nand-gate på Layout skjema





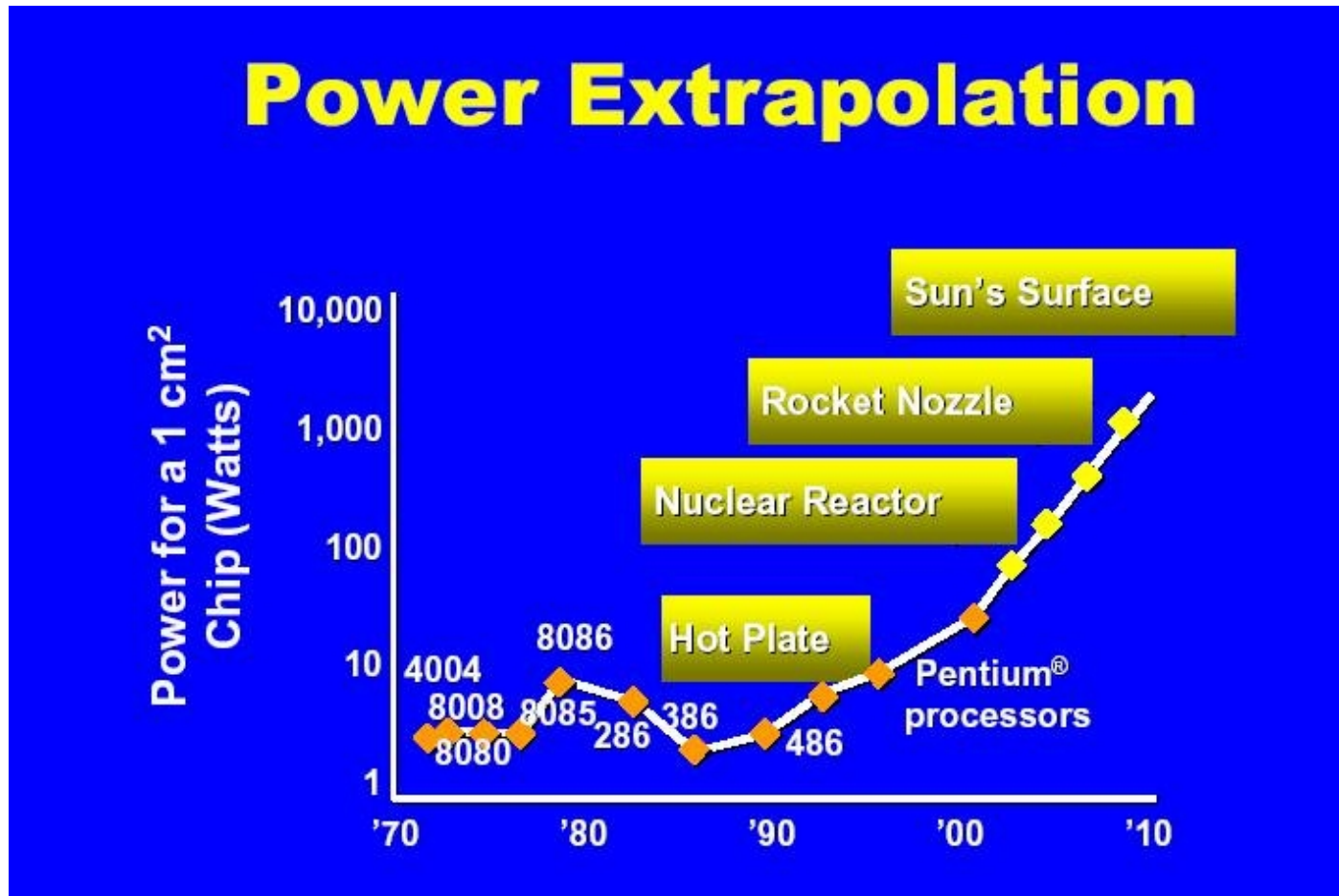


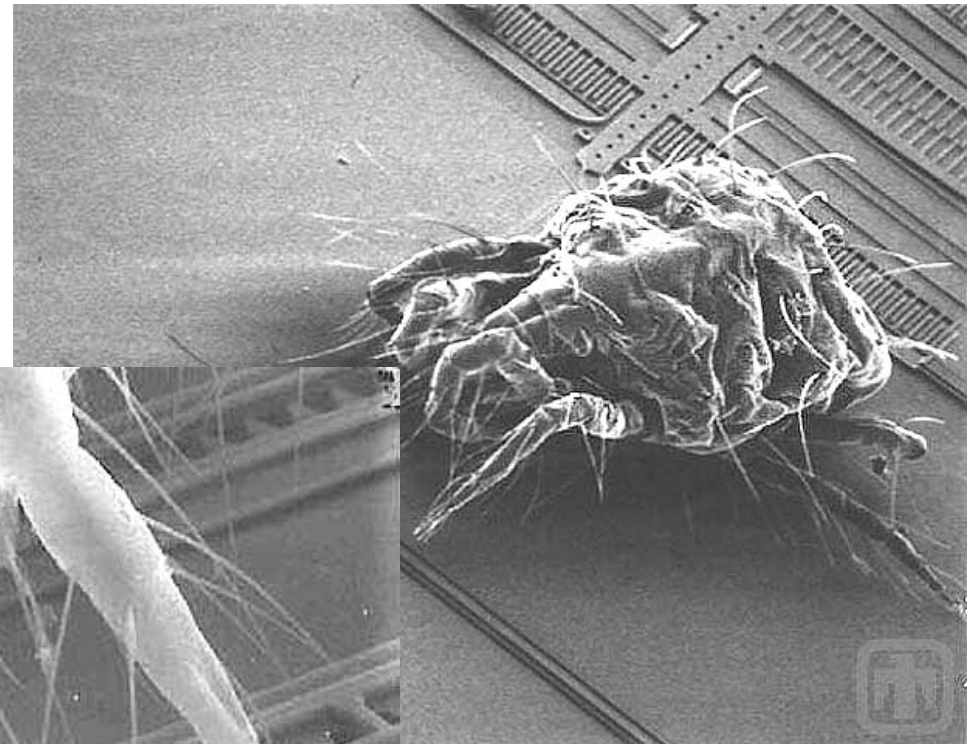
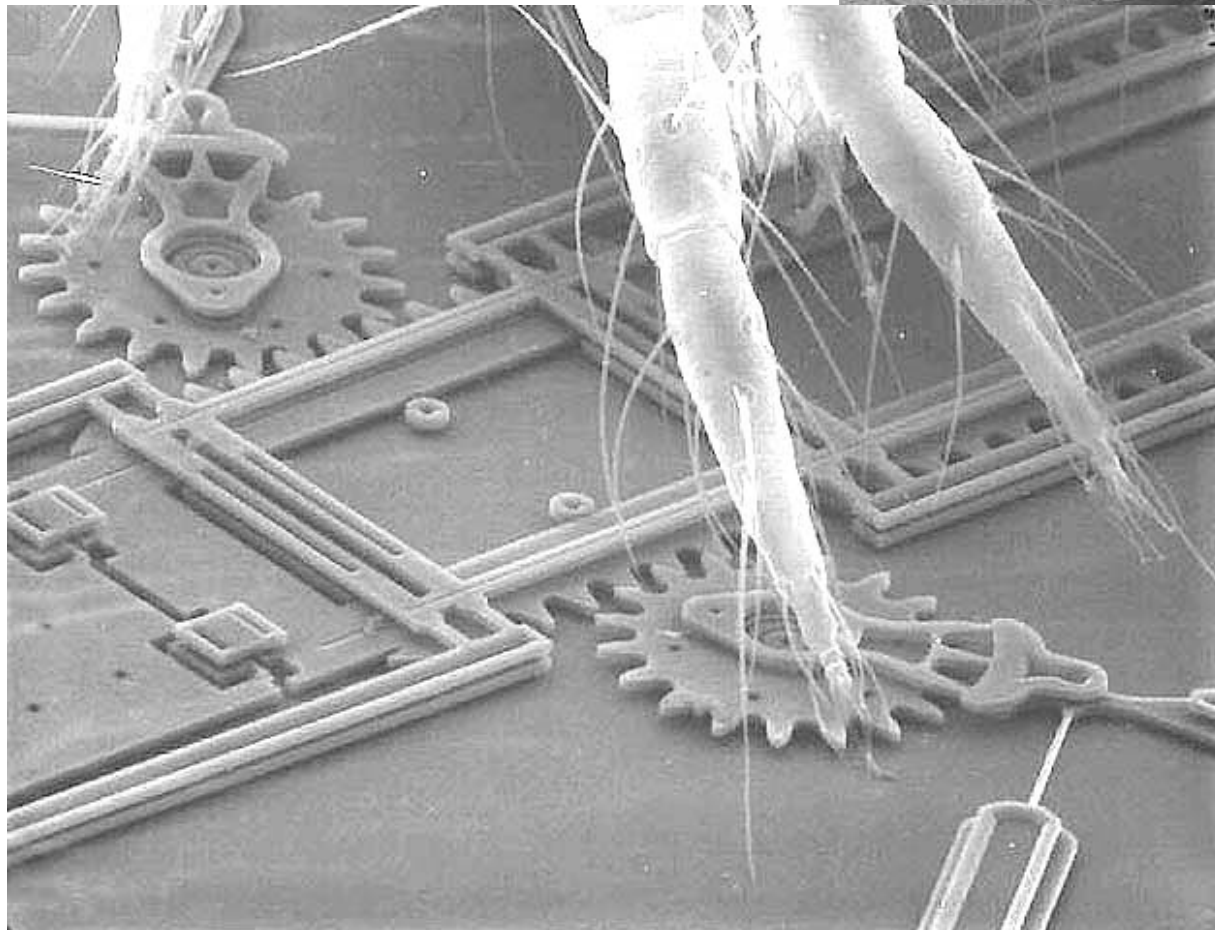
# Prosessutvikling



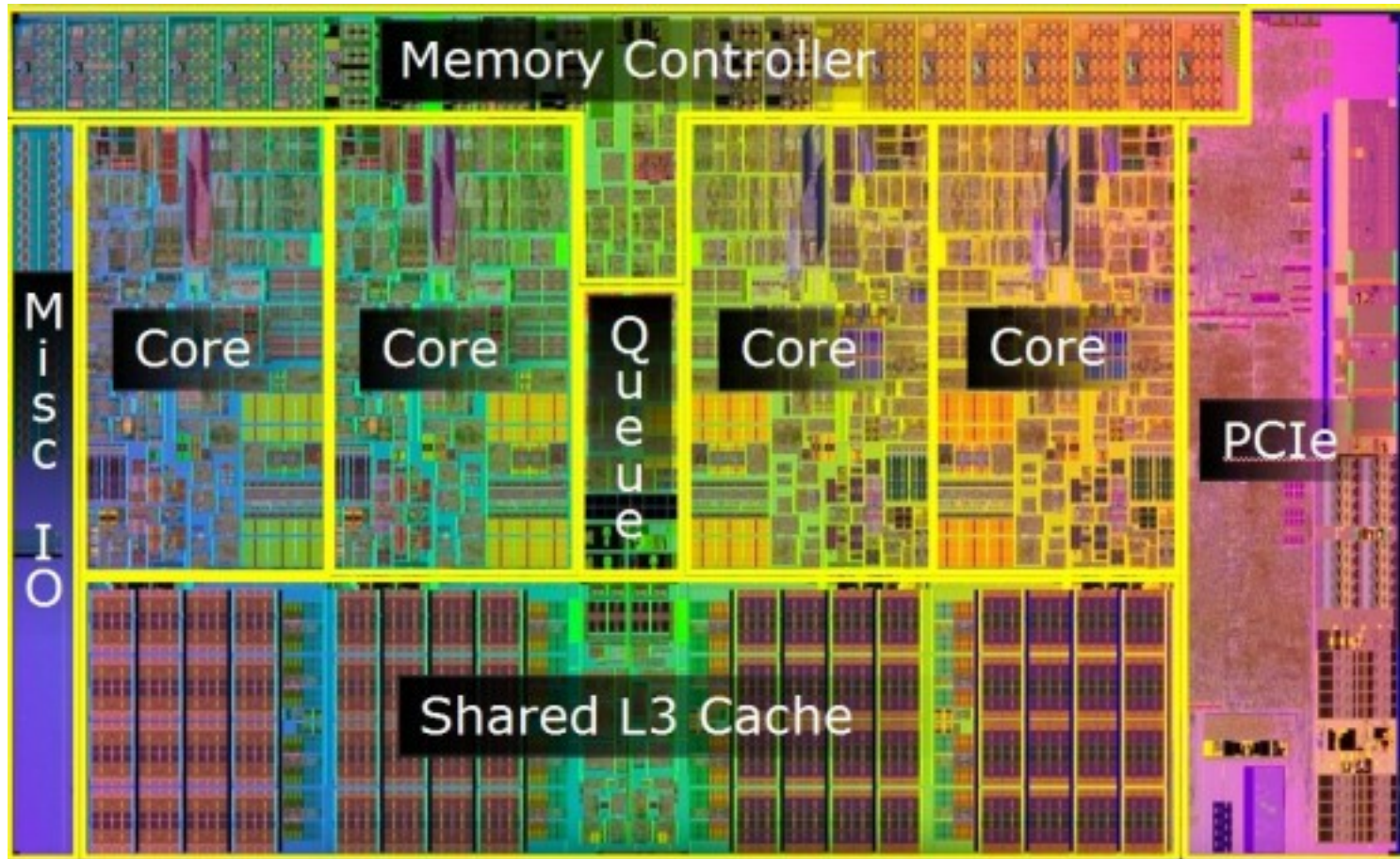


# Global oppvarming?



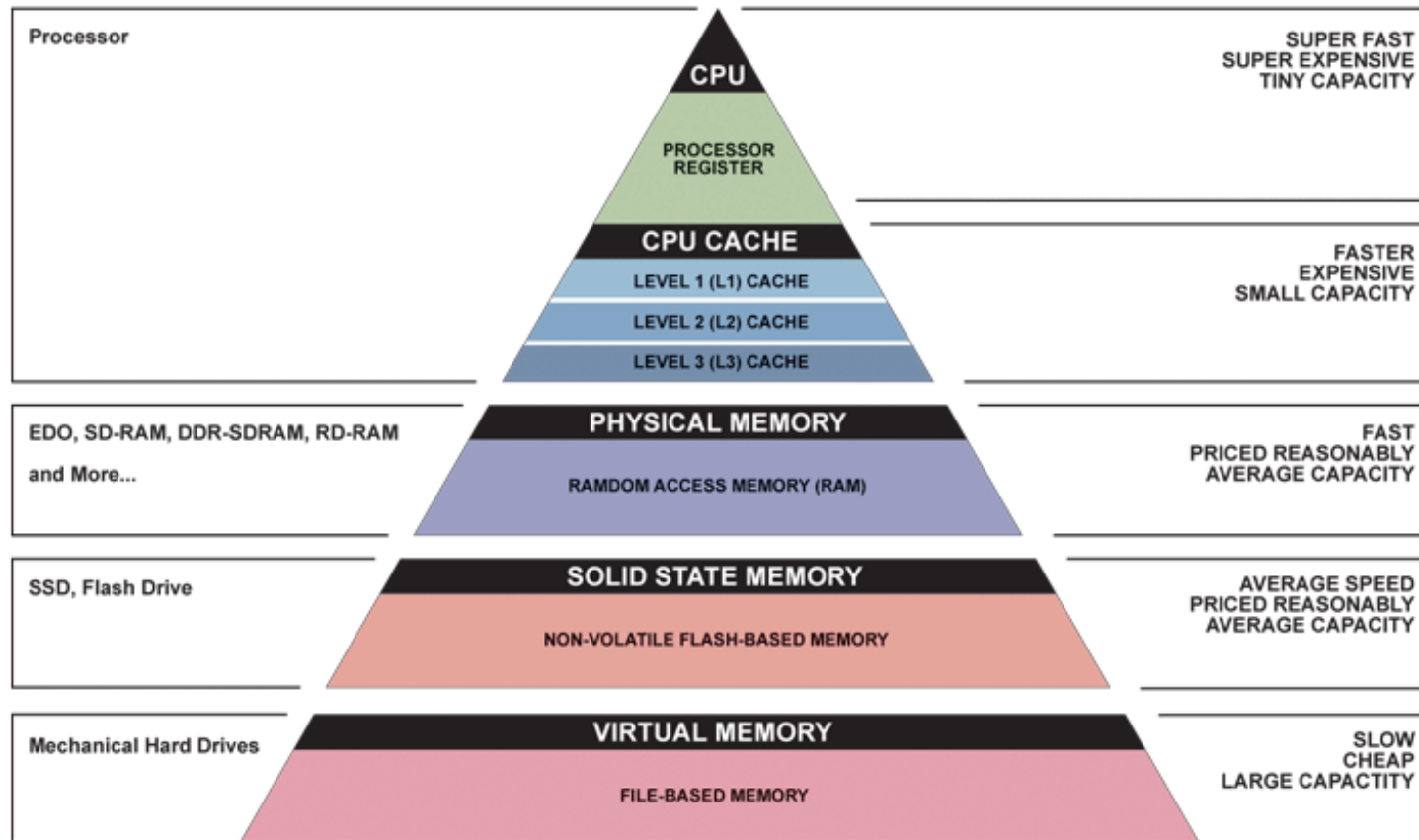


# Intel Core i7





# Minne



# Datamaskinarkitektur

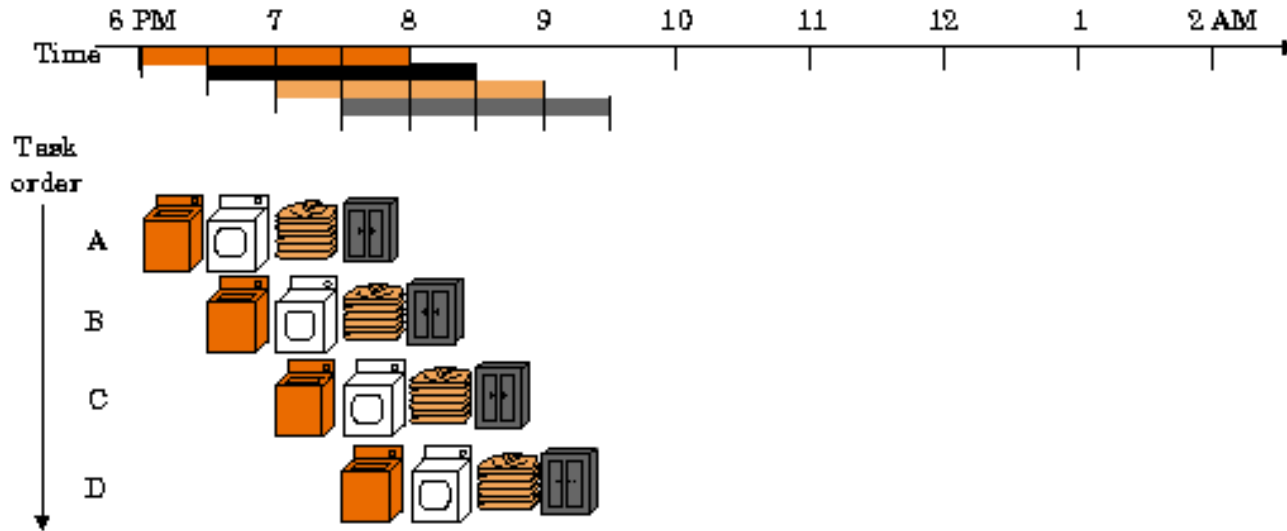
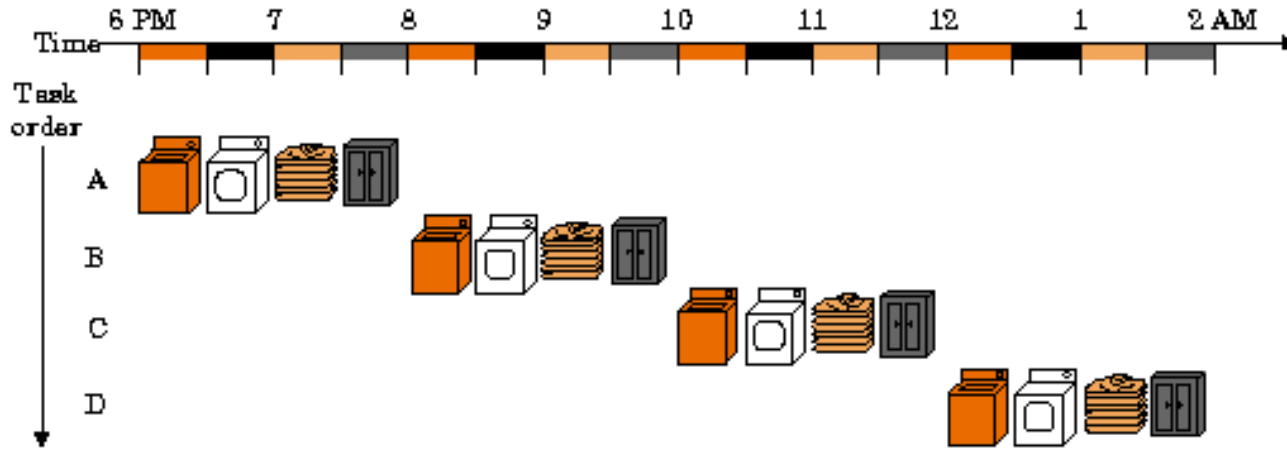


# Pipelining

- Innfører samlebåndsprinsipp for eksekvering av instruksjoner
- Hver instruksjon må splittes opp i uavhengige deler (subinstruksjoner) som utføres etter hverandre
- Hver subinstruksjon kan utføres uavhengig av de andre subinstruksjonene
- Neste instruksjon settes igang før forrige instruksjon er helt ferdig.
- **NB!! Hver instruksjon tar like lang tid å utføre, men prosessoren utfører flere instruksjoner i et gitt tidsrom!**

# Pipelining - Analogi

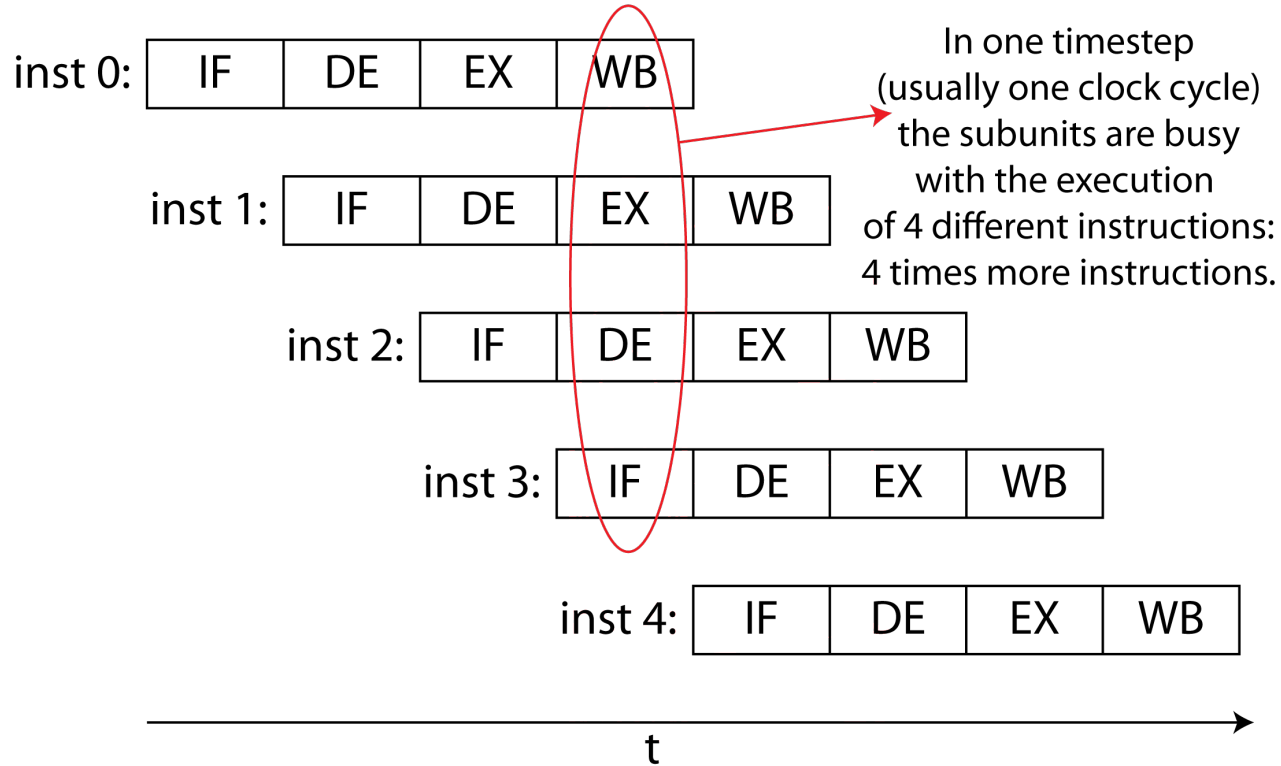
- Vasking av klær
  1. Vaske i vaskemaskin
  2. Trøke i tørketrommel
  3. Brette sammen
  4. Sette dem i skapet



# Pipelining instruksjonssett

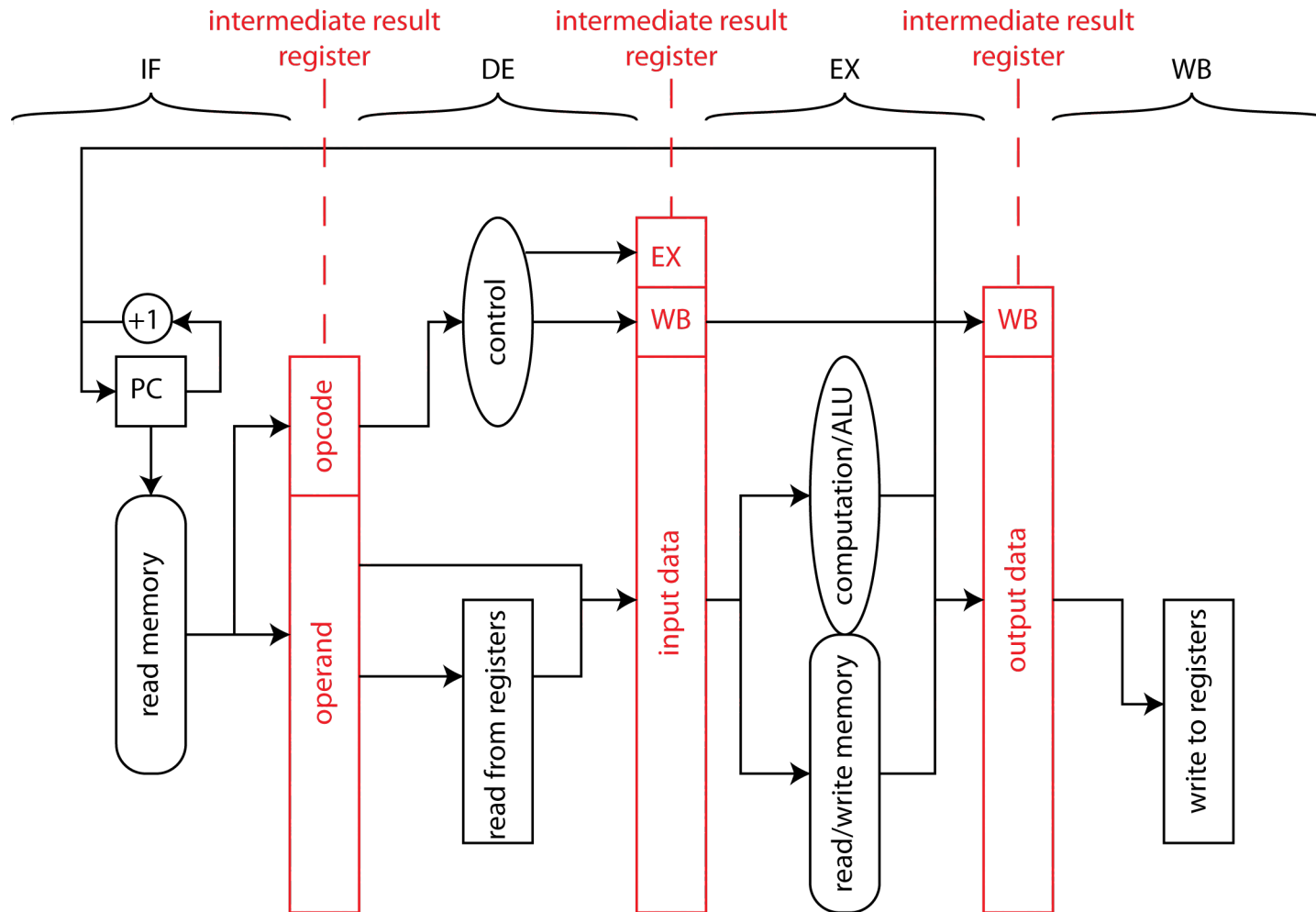
- Eksempelvis kan vi ha følgende subinstruksjoner i en pipeline
  - IF: Instruction fetch (get the instruction)
  - DE: decode and load (from a register)
  - EX: Execute
  - WB: Write back (write the result to a register)
  
- **PS! Read og write fra register/MEM kan gjøres i hver sin halvdel av en sykel (1/2 klokkeperiode)**

### with pipelining



### without pipelining





## Pipeline med flere trinn

- Denne 4-trinns pipeline er den korteste som finnes for en CPU.
- Moderne CPU bruker vesentlig flere trinn
- Pentium III har 16 trinn, Pentium 4 har 31 trinn

## Speed-up

- Det å ha en 4 trinns pipeline betyr ikke at man får 4 ganger raskere prosessering. Det går alltid noe tid bort til administrering av instruksjoner.



# Komplikasjoner ved pipelining

- Til enhver tid kan det være subinstruksjoner fra opptil 4 instruksjoner i en pipeline
- Noen ganger er ikke alle subinstruksjonene gyldige
- Neste instruksjon kan ikke eksekveres rett etter hvis hopp-betingelsen slår til
- En slik situasjon kalles HAZARD. Vi har tre typer:
  1. Resource hazard
  2. Data hazard
  3. Control Hazard

# Data Hazard

